

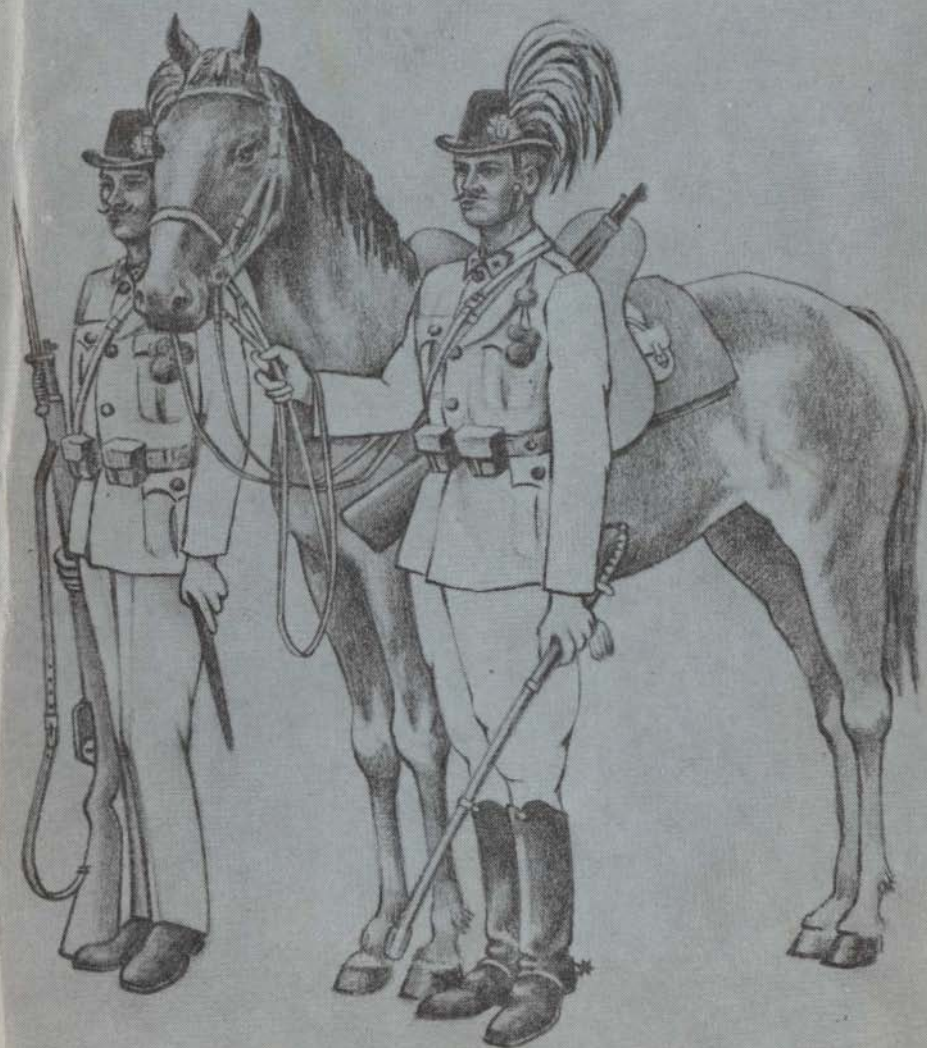
EGYESÜLETI

9-17. o.

ÉRTESITŐ

Kiadja: A Magyar Csendőrök Családi Közössége — Cleveland, Ohio, USA.
1961. November

1. Szám

• HIVEN • BECSÜLETTEL • VITÉZÜL •

BEKÖSZÖNTŐ

Szükségét érezve annak, hogy a Családi Közösség tagjain kívül a nagyvilágban szétszórta élő Bajtársaink is tudomást szerezzenek működésünkről, eredményeinkről, terveinkről, elhatároztuk, hogy negyedvenként Egyesületi Értesítőt adunk ki, melynek ezen első számát, mint tiszteletpéldányt megküldjük mindazon Bajtársainknak, (egyesekek szétosztásra több példányt) akiknek a címe rendelkezésünkre áll.

Azzal a jószándékkal indítjuk útjára kis Lapunkat, hogy ezzel is fokozzuk a bajtársi összetartás érzését és abban a reményben, hogy az Bajtársaink áldozatos szellemi és anyagi segítségével tartalomban és terjedelemben is fejlődni fog. Szerénytelenség volna azzal a gondolattal foglalkozni, hogy az otthoni szebb és boldogabb időkben megjelent Csendőrségi Lapokat utánozzuk, mert hiszen az adottságok, helyzetünk is mások, de szeretnénk elérni azt, hogy legalább eszmei utódjának mond hassuk ezen Értesítőnket.

Ez alkalommal a legmélyebb bajtársi kegyelettel emlékezünk meg a trianoni időbeli Cső. Lapok szerkesztőiről, Pinczés Zoltán vörögy. és Mohácsy Lajos ezds.-ről, akik már nincsenek az élők sorában. Testületünket odaadóan szerető és azért áldozatosan dolgozni tudó Bajtársaink magasztos eszméi lebegjenek szemeink előtt, azzal a hön öhajtott vággyal, hogy a mi kis lapunk is azon az uton haladjon, amelyen Ők — bár trianoni kereszttel sulyosbitott, de mégis szebb és boldogabb időkben — egy emberöltőn át haladtak.

Lapunk tervezett, legfőbb célkitűzései:

a testületi és bajtársi szellem ápolása,

a csendőri és katonai jellegű szakirodalommal való foglalkozás, ennek keretében a multak hősi tetteit és emlékeit megörökítő történetek leírása, tanulságos nyomozások közlése, valamint a jövő közbiztonsági szervének működésére vonatkozó érdemleges elgondolások tanulmány szerű tárgyalása,

egyéb szépirodalmi, szórakoztató elbeszélések közlése,

egyesületi életünk jelentősebb eseményeiről szóló beszámolás,

bajtársi keresések, valamint családi események közlése az ezt kérők részéről,

a szerkesztő bizottság értesítése, kérése, vagy felhívása.

Ezeztől eltérő másnemű személyi kérdésekkel a Lap nem foglalkozik!

Mindezekhez kérjük Bajtársaink testületi érzéstől áthatott megértését, szíves közreműködését és támogatását.

I. EGYESÜLETI BESZÁMOLÓ

1.) Megalakulás.

Az Egyesült Államokba — zömmel 1951-ben — kivándorolt csendőr bajtársaink legtöbbje Cleveland O. városában telepedett le, ahol az u.n. öregamerikás honfitársaink és azok leszármazottjainak legnagyobb része él. Itt az első időktől kezdve, — amint néhányan egymásra találtunk, — tartottunk bajtársi összejöveteleket, aminek célja nemcsak az volt, hogy egymást tudása, kora, családja szerint megfelelő munkához, illetve jobb lakáshoz segítsük, hanem azonnal megindítottuk az Európában rekedt beteg, öreg, rászoruló bajtársaink segélyezését, közadakozásból pénzzel, valamint egyénileg csomagokkal. Így volt olyan karácsonyunk, amikor közel 300 \$-t és huszon felüli ruhás, élelmiszeres csomagot küldtünk át.

De, hogy eme akciónkat intenzivebb, különösen pedig, hogy összejöveteleinket törvényes alapokra helyezhessük, 1958 tavaszán elhatároztuk, hogy alapszabályokkal rendelkező egyesületet alapítunk, annak működésére engedélyt kérünk, s ha megkapjuk, akkor nyiltan, a nagyközönség bevonásával tarthatjuk meg a különböző — de egy célt szolgáló — összejöveteleinket, amelyeknek jövedelméből azután fokozott mértékben segíthetjük a rászorulókat és az Európában működő magyar iskolák csendőrgyermek tanulóit, különösebben árváit.

Nem kis szorongással indítottuk utjára a kérvényünket, amelyet az itteni törvények szerint négy olyan bajtársunknak kellett aláírni, akik már állampolgárok, s akik ezzel egyben felelősséget is vállaltak azért, hogy az egyesület minden tekintetben az itteni törvények szerint fog működni, a többségi alapon megválasztásra kerülő tisztségviselők irányítása alatt. — Reményünk teljesült és az illetékes hatóság a "Charter"-nak nevezett engedélyt 1958 július 14-én B.56.-940 szám alatt kiadta részünkre.

Ennek birtokában tartottuk meg az alakuló közgyűlésünket 1958 szeptember 20-án, amelyiken megválasztottuk az első tisztségviselőket és bizottságokat, s ugyanekkor elfogadta a közgyűlés az alapszabály tervezetet, amelynek angol nyelvre lefordított végleges szövegét később a hatóság is jóváhagyta.

Ennek egyes pontjait — tájékozással — kivonatolva az alábbiakban közöljük:

2. § **Jellege:** nemzeti, kultur és segélyegyesület. Nem üzleti vállalkozás.
4. § **Működési területe:** az U.S.A. egész területe, Cleveland Ohio székhellyel.
9. § **Hivatalos lapja:** az Egyesületi Értesítő. (Továbbiakban E.É.)

11. § **Viszonya:** minden más egyesülettől és szervezkedéstől független, politikamentes hazafias közösség, amelyik azonban — kölcsönösség alapján — eszmeileg támogat minden, magyar célért küzdő, becsületes és törvénytisztelő antibolsevista egyesületet. (A szerk. biz. megjegyzése: ez a § — s az amerikai törvény is — kizár minden más helyről való irányítást, felelőssé téve ezért a I. 1.) 3. bek-ben felsoroltakat. Egyesületünk függetlensége tehát ebből ered.)

12. § **Célja:** a.) fenntartani a bajtársi kapcsolatokat,
b.) segíyezni a rászoruló bajtársakat és hozzátartozóit,
c.) támogatni a Nemzetünk érdekeit szolgáló minden kommunista ellenes tevékenységet és mozgalmat,

d.) ápolni a magyar irodalmat és művészetet,

e.) megcáfolni a Testületünk elleni rágalmokat.

13. § **Céljaink elérésének módzatai:**

a.) összejövetelek, felolvasások, ünnepélyek, mulatságok tartása,

b.) nemzeti ünnepeink, felvonulások rendezésében tevékenyen résztvenni,

c.) összműködés más hasonló célkitűzésű egyesületekkel,

e.) csendőr tárgyú újságcikkek, rádió előadások és könyvekkel ismertetni a cső-ség multját, feladatát, munkásságát,

f.) alkalmi nyomtatványok, levelező-lapok, levélzáró bélyeg stb. kibocsájtásával elősegíteni az egyesület céljainak megvalósítását.

15. § **Tagság.**

1.) Alapító tag lehet minden szkv. és nyug. csendőr, aki az USA területén lakik.

2.) Rendes tagok azon cső-k, akik ekként kérik felvételüket, ezek és az alapító tagok hozzátartozói, valamint akik a cső-séggel szolgálati kapcsolatban voltak, mint pl. hadbíró, orvos, lelkész, stb.

3.) Pártoló tag lehet azon 16 éven felüli egyén, aki felvételét kéri, azt 2 alapító tag pártolja, s az Igazgatóság elfogadja.

17. § **Jövedelem.**

a.) tagdíjak (A. tag az első évben 10, minden további évben 3 \$, R. és P. tagok évi 3-3 \$)

b.) rendkívüli juttatások

c.) összejövetelek, könyv, képeslap, stb. bevételei

20. § **Szervei:** a.) Közgyűlés, b.) Igazgatóság, c.) Bizottságok, d.) Tisztségviselők. (c.) alattiak a pénztár, a kultur és vigalmi, a segély, valamint a sajtóbizottság. Tagjaikat a közgyűlés szavazás útján választja.)

A további fontosabb pontok ismertetését a következő számunkban folytatjuk.

2.) Eddigi tevékenységünk.

Az alapszabályok jóváhagyása után — amit átiratban közöltünk a Magyar Felszabadító Bizottsággal és a MHBK-vel — indult meg a szerző munka körleveleink és a sajtó útján. Több hazafias irányú magyar lap örömmel üdvözölte a szabad földön első engedélyezett csendőr egyesületet. Sok megleghangu köszöntő levelet kaptunk bajtársainktól akik nagy eredménynek nevezik az engedély megszerzését. Egyik idős bajtársunk így fejezi ki a továbbiakra vonatkozó óháját: "... kívánom, hogy ez az egyesület legyen az emigrációban élő csendőrök bölcsője!" de nem érdektelen az sem, hogy a budapesti rádió, az egyik európai — vasfüggönyön inneni — magyar lapból értesülve a hatósági engedélyünkről, gunyos hangon tárgyalja azt egy délutáni és aznap esti adásában, csodálkozva azon, hogy Amerikában ez is lehetséges. Sikerült ezt az adást hangszalagra venni, így a szöveg az irattár részére megörökíthető volt.

Az engedély birtokában, s barátaink lelkesítő biztatására elhatároztuk, hogy a belváros egyik báltermében rendezendő Szilveszter Esttel lépünk először a nyilvánosság elé. A legkisebb csalódás sem ért, mert a siker minden téren tulszárnyalta az első kísérletünkhöz fűzött reményeinket. Messze vidékről is voltak vendégeink, akik nem bánták meg a zimankós időben megtett nagy utat. Egymást 10-15 éve nem látott bajtársak találkoztak, volt aki a váci rabtársát fedezte fel, a másik a szakasparancsnoki vizsga óta nem látott bajtársát ölelhette meg, sok fiatalabb bajtárs a volt parancsnokát üdvözölhette. Kellemes magyar est volt.

Az 1959 évi Csendőrnapon rendezett 200 teritékes társasvacsora keretében kegyelettel emlékeztünk meg a nap jelentőségéről. A csendőrség történetét átfogó ünnepi beszédet a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta. Több magyar lap hozott belőle részleteket. A programot néhány nívós szám egészítette ki.

Május elején — a fiatalság kérésére — egy "Pöttyös Bál"-nak elnevezett, igen jól sikerült táncos estet rendeztünk. Sok vendégünk volt Pittsburghból, — bajtársak és pártolóink, — úgy, hogy viszonzásképpen május végén a közösségünk tagjai egész autókaravánnal utaztak le az ő zászlószentelési ünnepélyükre, magukkal vive a clevelandi "Gyöngyösbokréta" tagjait is, akik ott nagy sikert arattak.

Augusztusban az Erie tó mellett rendeztünk egy közös kirándulást.

Novemberben a Magyar Tankönyv Bizottság művészkiállításán vettünk részt.

Mozgalmat indítottunk egy csendőr tárgyú elbeszéléseket tartalmazó könyv anyagának összegyűjtésére. Körleveleinkre rövidesen közel 100 elbeszélés érkezett be. Az anyag Fűry Lajos íróval karöltve, feldolgozás alatt.

Az év folyamán résztvettünk minden hazafias megmozduláson, így a

nemzeti ünnepélyeken, felvonulásokon, felolvasásokon, a Kossuth szobor megkoszoruzásán, különösen a M.F.B. által rendezetteken, melynek 2 szavattal bíró tagegyesülete vagyunk.

Itt emlékezünk meg kegyelettel az év folyamán minket itthagytott Bajtársainkról, akik a Hadak Útján már hazaérkeztek, s ott várják mindnyájunk vágyát, a felszabadulást. **Dr. Dobolyi Lajos, Pálffy Sándor** (Cleveland), **Gyapjas Ferenc** (Pittsburgh), **Mohácsy Lajos** (Los Angeles), **Perlaki Ferenc** (Detroit). Legyen Nekik nyugodt pihenésük az idegen földben! Koporsóikra nemzeti szalaggal átkötött koszorút vitt, illetve küldött a Közösségünk.

A segélybizottság évi jelentése szerint a beérkezett kérelmek és javaslatok alapján 1959-ben az Ausztriában és Németországban élő csendőr árvák és tanulók részére 320 \$-t, míg a rászoruló beteg, elaggott bajtársainknak 279 \$-t küldtünk. Ez a kereken 600 \$ természetesen csak az e célra rendezett összejöveteleik tiszta bevételéből volt folyósítható, mert a befizetett tagdíjak még az "iroda átalányt" sem fedezik.

Nagyobb kiadásaink voltak a — fentiekén kívül — a működési engedély, az alapszabályok angolra fordítása, író és sokszorosító gép, de különösen a terembérletek, meghívók, zenekarok díjai, stb. stb.

Jellemző a közösségünk élénkségére, hogy számtalan felvilágosítást, tanácsot, keresést kérő és köszönő levelet kaptunk, s hogy a meghívókon és a segélyezéssel kapcsolatos levelezéseken kívül 580 levelet postáztunk. A köszönetet mondók közül csak egyet idézünk kivonatossan. Ez az Ausztriában élt **Rácz Mátyás** bajtársunk utolsó, megható levele, akit tüdő és gégerák betegsége alatt támogattunk. Mikor közeledni érezte halálát, így búcsuzott tőlünk: "...búcsuzom tőletek, mert nekem már nem sok van hátra, ... áldjon meg az Isten mindnyájatokat, akik támogatásomban közreműködtetek, s igyekeztetek szenvedéseimet csillapítani... lebegjen továbbra is előttetek, hogy Ti semmi mások nem vagytok, csak jó magyarok, s hogy mielőbb felszabadsátok édes hazánkat és a benne lakó igaz magyarokat! ... ne küldjetek több segítséget, mert nekem már csak napjaim vannak ... még egyszer hálás köszönetem a jóságtokért. Hazafias tiszteletemet küldöm, valószínűleg utoljára. **Rácz Mátyás.**" Ez volt valóban az utolsó levele, mert pár nap múlva meghalt, távol hazájától.

Végül itt teszünk említést arról az eredményt ugyan nem mutató, de köteles — és a közös magyar érdeket szolgáló — tevékenységünkről, hogy ez évben háromszor küldtünk memorandumot — mint egyesület — az USA elnökének, alelnökének, az UN és a Kongresszus magyarbarát tagjainak. Az elsőben a szovjet terjeszkedés, a másodikban Kruscsevsz amerikai látogatása ellen tiltakoztunk, míg a harmadikban a halálraítélt fiatal magyarok megmentését kértük. — Ezekre több választ kaptunk, így Nixon alelnöktől, több UN delegátustól és kongresszusi tagoktól. Henry Cabot Lodge

pedig egy 16 oldalas körlevélben ismertette a magyar ügyben kifejtett küzdelmét.

Azzal a megnyugvással zártuk le első — kezdő — évünket, hogy jó munkát végeztünk.

Az 1959-ről 1960-ra váltó éjszakát ismét egy igen jól sikerült Szilveszterünkön tölthette el nemcsak Cleveland fiatalsága, hanem a számos, messze vidékről jött vendégünk is. Az év utolsó perceit a Szülőházánkért mondott imával illusztris vendégünk **Szelezcky Zita** művésznő bucsuztatta, majd az ujesztendőt a magyar Hiszekegy-el köszöntötte. Az általános vélemény az volt, hogy a rendező-gárda minden dicséretet kiérdemelt.

Az 1960-as év a tevékenységünket illetően az előzőhöz hasonlóan telt el.

A januárban megtartott évi rendes közgyűlésen az alapszabályok értelmében új tisztségviselőket, igazgatósági és bizottsági tagokat választottunk és megbeszéltük a közelgő csendőrnapi megünneplését.

A februári csendőrnapi 200 főn felüli közönség előtt kegyelettel adóztunk Mártirjainknak. Az emlékbeszédet követő műsor kiemelkedő pontja volt a meghívásunkra Washingtonból megjelent **Fűry Lajos** író remekbe szabott háborus elbeszélése, amit a szerző maga olvasott fel. A csendőr asszonyok által készített izletes vacsorát a magyar cserkészlányok udvarias kínálgatása tette még izletesebbé, akik ezen szerepüket önzetlenül látták el, ezzel is dokumentálva a két egyesület összetartását.

A tavaszi Pöttyös Bál sikere ez évben sem maradt el. Ezt annak köszönhetjük, hogy barátaink, pártolóink száma állandóan növekszik, akik minden általunk rendezett összejövetelt szívesen támogatnak.

De a derűre a boru is meglátogatott ismét bennünket. Lelkes alapítótagunk és ez évben alelnökünk **Németh Pál** bajtárs hagyott itt bennünket hosszú betegeskedés, sok szenvedés után. Közszeretben állott Bajtársunkat a sírnál az egyesületünk elnöke bucsuztatta. Koszorunk ott volt a sok virág között.

Egyesületünkhöz több meghívó és körlevél érkezett. Így a Kereszt és Kard Mozgalom, a Délvidéki, a Felvidéki, a Magyar Felszabadító Bizottságoktól, a Független Szabadságharcos Szövetségtől, az Alkotmányvédő Mozgalomtól, a Magyar Amerikai Szövetségtől, a MHBK-től, a Központi Tankönyv Bizottságtól, stb.

Tagja vagyunk a Középeurópai Kutató Intézetnek, — mint Egyesület.

A "Kossuth Kiadó" legutóbb "A magyar irodalom története" című 600 oldalas munkával örvendeztette meg az emigrációt. Szerzője Tóth Veramund O.S.B. — Egyesületünk ebből 20 példányt vásárolt és küldött el az Európában működő két magyar középiskolának, a csendőr-gyerekek között való kiosztásra. Az igazgatók köszöneteifejezik, hogy ajándékunk nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a tanulóiban a nemzeti öntudatot

ébredtartsa. De idézek egy csendőr-leányka köszönősoraiból is. "Kedves csendőr bácsik! Hálásan köszönöm a szép ajándékot, amivel nagy örömet szereztek nekem, s aminek nagy hasznát veszem... fogadom, hogy dicső őseinket a szívembe vésem... maradok hű csendőr lányuk SZ. Erzsi."

A csendőrtárgyu könyv anyaga is bővült. Eddig több mint 120 elbeszélés érkezett be, köztük több hivatásos írótól is, így B. Kovács Fréda, T. Kurucz Mária, Wass Albert, Marschalkó Lajos, dr. Szánthó József, Szebedinszky Jenő, Burján Gyula, dr. Szakáts István, stb. küldtek 1-1 remek elbeszélést. Több nyomdától kértünk árajánlatot, sok bajtárstól érkezett érdeklődő levél és előjegyzés a könyvre.

Eddigi agilis titkárunktól, dr. R. B-től meg kellett válnunk, aki nehéz gyári munkája helyett, végzettségének megfelelő jó állást kapott Californiában. Munkásságát a közgyűlés jegyzőkönyvben örökitette meg és szavazott köszönetet neki.

Sokszorosítottuk a jóváhagyott alapszabályokat és azt minden alapító és rendes tagnak megküldtük. 135 ügyszeret iktattunk és 644 levelet postáztunk.

Az Európában élő rászoruló bajtársak és csendőr-gyermekek megsegítésére az egyesületünk ez évben 789 \$-t fordított. A megható köszönő levelek bizonyítják, hogy működésünk nem volt hiábavaló és igyekeztünk a kitűzött céljainkat teljesíteni.

Ez évben is résztvettünk minden hazafias összejövetelen, felvonuláson, valamint a mult évihez hasonlóan memorandumokat juttattunk el az ott felsorolt helyekre, illetve személyekhez.

Okulva az eddigiekben, a nagy látogatottságon, a 960-61-es Szilveszterünket egy 600 ülőhelyes díszes teremben rendeztük meg, ahol nem asztal, de egyetlen szék sem maradt üresen. A részletekről a következő számunkban fogjuk tájékoztatni a bajtársakat, s ugyanott adunk beszámolót az 1961-es évi munkánkról is.

De mindazt megelőzve, nem mulaszthatjuk el, hogy be ne számoljunk már most arról az örvendetes eseményről, hogy a budai harcokban 1945-ben megsebesült, s így orosz fogságba jutott, majd onnan a szerbeknek kiadott **Csergő Endre** bajtársunk, — akit ott előbb halálra, majd azt megváltoztatva 15 évre ítélték, amit az utolsó napig le is töltött, — nagyrészt anyagi segítségünk révén a közelmúlt napokban szabad földre, Németországba érkezett, miután az internáló táborból, — ahonnan a magyar hatóságoknak szándékozták napokon belül kiadni, megszökött. Első dolga volt a segítségünket megköszönni. Az egyesületünknek címzet levelet a "Hiven, becsülettel, vitézül" jelmondatunkkal kezdi, majd így folytatja: "...hosszu és nehéz utról jöttem meg a szabad világba és hogy megjöhöttem egyáltalában, abban oroszlánrészre van csendőrbajtársaim áldozatkészségének és bajtársi támogatásának!... hálás köszönetet mondok a Közösségnek és

egyenként minden Bajtársamnak, akik anyagilag támogattak és erkölcsileg mellémálltak . . . nem voltam és nem leszek méltatlan Bajtársaim bizalmára és áldozatkészségére . . . a jó Isten fizesse meg!" — Majd leírja a kálváriáját azzal, hogy a sok szenvedés dacára, töretlen lélekkel szabadult ki. Szeretne bekapcsolódni a Közösség munkájába, amire tájékoztatást kér. — A másik levele az egyesületünk elnökének szól. "...köszönetet mondok azért a felbecsülhetetlen anyagi és morális támogatásért, amiben Te és a vezetésed alatt álló Közösség engem sok éven át részesített . . . Ebből a segítségből tudtam pótolni az embertelen börtönellátás hiányosságait és ebből tudtam lehetőséget teremteni az internálótáborból való szökéshez . . . és szökésem után ebből tudtam járművet szerezni, ami elvitt a határ közelébe. A mai önző és anyagias világban nem sok ilyen példáját lehet találni a bajtársi szellemnek és az együvé tartozás nemes érzésének!"

Örömünk mellett nem kis büszkeséggel közöljük a fentieket, mert hiszen tudjuk, mi lett volna derék bajtársunk sorsa, ha kiadják a magyar "hatóságoknak!"

3.) További célkitűzéseink.

- a.) Rászoruló (beteg, agg) bajtársaink fokozott mértékben való megsegítése.
- b.) Cső. árvák és tanulók további támogatása pénzzel és tankönyvekkel.
- c.) Nyilvántartás kibővítése az emigrációban élő cső. bajtársokról.
- d.) E számmal megindult Egyesületi Értesítő kifejlesztése.
- e.) Csendőr tárgyú elbeszéléseket tartalmazó könyv kiadása.
- f.) Ismeretterjesztő, közérdekű felolvasások tartása, zene, ének, szavalószámokkal bővítve.
- g.) Csendőr-otthon létesítése, esetleg ingatlan vásárlás, stb. stb.

II. CSENDŐRSÉGI ÉS KATONAI SZAKCIKKEK

E rovatunkat "Uzválygi" aláírással kapott alábbi dokumentum cikkel kezdjük meg, amelyik egyben emléket állít az oláh áruláskor hősi halált halt Fekete Pál és Szelevényi Tibor bajtársainknak is.

IGY KEZDŐDÖTT...

Akkoriban viselt, s egyetlenként megmaradt katonazubbonyomnak sziv feletti bal felsőszébében egy kis 6 x 10 cm. nagyságu zsebnaptárt őrzök, 1944 évről. Minden 2 oldal 1-1 hetet jelent benne, az egyes napokra eső rovatok tehát eléggé keskenyek. Ezekben néhány találó szóval kifejezett rövid bejegyzések és helységnevek vannak, melyek részben az akkori történelmi eseményekre, részben az én akkori folyton mozgó életemre utalnak. Az év első felében még aránylag ritkák ezek a bejegyzések, a második felében azonban már alig van 1-1 olyan napot jelentő rovat, mint amelyik üresen maradt volna. Aki ismeri a történelmet, az tudja, hogy miért...

Olyan ez a kis naptár a szememben, mint elveszített szeretteink egyetlen megmaradt képe, vagy mint egy féltve őrzött ereklye... Hosszu téli esteken gyakran előveszem, s ilyenkor a folyton növekvő idők távlatából is úgy élevededik fel előttem minden, mintha csak tegnap történt volna... Ilyenkor megszűnik számomra a mai világ, s jelenlegi életem külső környezete, mert behunyt szemmel az erdélyi bércek között járok újra... Ott fent a borszéki fenyvesekben, a békási szoros égis éő félelmetes sziklafalai között, a hófödte Hargita csendes tetején, a hegyek között magasan fekvő Szt-Anna tónál, a Torja és Kézdivásárhely közötti gyönyörű erdőségben... de én Istenem, ki tudná mind felsorolni azt a tengernyi szépséget és felbecsülhetetlen sok természeti kincset, ami ott van...

De ezek mellett katona-emlékeket is felelevenit bennem ez a kis naptár... Szomorúak ezek nagyon, hiszen a Haza elvesztéséről szólnak, s mégis oly felemelőek... Mert az 1000 éves magyar katona örök dicsőségét zengik ezek, ki a mindent előzőnlő és elpusztító sokszoros tulerővel szemben, a győzelem minden reménye nélkül is, vitézül és bátran vette fel a harcot, s több mint 7 hónapon át védelmezte hazáját a betolakodó ellenséggel szemben, az ország legkeletibb pontján fekvő Ojtozi szorostól, a legnyugatibb ponton fekvő Szt-Gotthárdig... Katonaerényekről is regél tehát ez a kis naptár... Katonaerényekről, melyek a mai világ népeiből immár kiveszőben vannak, kivéve azokból, kikben sohasem voltak...

Az 1944. aug. 24-től 29-ig terjedő napokra vonatkozó rövid bejegyzések az alábbi történéseket idézik fel emlékezetemben:

1944. második felében a Székelyföld védelmére rendelt Székely határvédelmi (Szé. hvéd.) pság törzséhez voltam vezényelve, hol mint táb. rend-i ea. annak 1/c. osztályához voltam beosztva. Ugyanide volt beosztva 1 táb. cső. szakasz is, melynek Szelevényi Tibor szds. volt a pk-a. A csapatoknál pedig szd-onként 4-4 hivatásos állományból származó un. csapat-csendőr teljesített arcvonalbeli szolgálatot.

A Székelyföld akkoriban az 1940. aug. 30-iki 2. bécsi döntésnél meghuzott határok folytán egy, az Anyaországról DDK-i irányban lelógó zsákhöz hasonlított, s mivel annak ÉK-i felső csücskénél fekvő Borgói hágónál a Kárpátok gerincén futó 1000 éves határ Ny-i irányban kissé behorpad, a bécsi határnak ezzel éppen szemben fekvő un. "Göring nyaka" pedig K. felé alkotott egy beszögélést, ennek a zsáknak még a keskeny nyaka sem hiányzott. A nyak szélessége 80, a zsák mélysége pedig 180 Km. volt. (A "Göring nyak" elnevezés onnan eredt, hogy az ebben fekvő Sármás környéki földgáz kutatban Göringnek állítólag személyi érdekeltsege is volt, a közvélemény tehát ennek tulajdonította, hogy ezt a területet a bécsi döntésnél az akkor még 100 %-ig németbarát politikát folytató Romániánál hagyták. Nem törődve azzal, hogy ezzel a Székelyföldnek azt az Anyaországgal összekötő egyetlen vasutvonalát is elvágták, mely a Bpest-Kvár-Brassói fővonalról Székelykocsárdnál elágazva, a Székelyföldön át vezet le szintén Brassóba. Így a Székelyfölddel csak 2 évvel később a Beszterce-Szeretfalva-Déda között igen nehéz terepen megépített 40 Km. hosszú v. vonallal lehetett vasuti összeköttetést teremteni.)

A Szé. hvéd. feladatához képest egy teljesen különleges szervezetű és összetételű alakulat volt, mely lényegileg abban nyilvánult, hogy a Kárpátok műszakilag is megerősített szorosaiban, hágóin és egyéb fontos helyeken erődszd-ok voltak, mögöttük pedig megfelelő tüzérséggel megerősített határvadász és határőr zlj-ak, melyek fölött az ezredpság-nak megfelelő csoportság-ok állottak. A Szé. hvéd. tehát ezek szerint ho. erejű és jellegű volt, s mint ilyen a kolozsvári hdt. pság-nak volt alárendelve. A Romániánál maradt Dél-Erdély felé eső bécsi határ sem műszakilag, sem csapatokkal megerősítve nem volt.

Mivel július 2. felében az előrenyomult orosz csapatok már az Erdélyi-Keleti-Kárpátok előterében fekvő Jassynál állottak, a Szé. hvéd. pság aug. 1-én békeállomáshelyéről Csikszereda térségébe települt át oly módon, hogy maga a pk. az 1/a. és 1/b. oszt-al együtt a város közelében levő kis Zsögödfürdön, a legnagyobb létszámú 1/c. oszt. pedig bent a városban volt elhelyezve. Utóbbinak vezetője egy igen jól képzett, villámgyors felfogó-, elhatározó-és intézkedő képességű fiatal vk. tiszt volt, aki a későbbi harcok során — mikor meglepetésszerű helyzetekben maga az 1/c. oszt. is közvetlen érintkezésbe került az elg-gel — személyes bátorságának többször is kétségtelen tanujelét adta.

Csikszeredán az első 3 hét minden különösebb esemény nélkül telt el, mely időt a szintén hatáskörömbe utalt őralakulati őrségek meg szemlélésére fordítottam, így egy vasuti hajtánnyal jóformán állandóan uton voltam. Aug. 20-án azonban — sullyal Jassynál — megindult az újabb nagy orosz előretörés.

Aug. 24-én hajnali fél 2h-kor erős zörgetés verte meg az 1/c. oszt.

elhelyezésével szemben fekvő szállásom utcai ablakát: "Tessék azonnal ti. gyűlésre jönni!" — hallatszott odakint a küldönc jólismert hangja. A szokatlan időből azonnal tudtam, hogy valami rendkívüli dolog történt. Sietve kapdostam magamra ruháim, s úgy látszik mások is így tettek, mert néhány perc múlva valamennyien együtt voltunk a gyűlésteremben, hol az oszt. vez. komor arccal közölte, hogy a rádión felőrával azelőtt vett hír szerint a romának kiugrottak és átálltak az oroszokhoz.

A minden tekintetben értett elszörnyedés moraja zugott végig a jelenlevőkön, amit aztán halálos csend követett... Ez azonban csak egy pillanatig tartott, mert rögtön megtörte azt egy idősebb töti. felcsattanó hangja:

— "Azonnal le a Déli-Kárpátokhoz, s ott megszállni az összes szorosokat! Kérek egy zlj-at és garantálom, hogy abban a zürzavarban, ami most odaát lehet, ma estére birtokba veszem Brassót, s holnap ilyenkorra a Tömösi szorost!"

— "Ahogy én... urat ismerem" — felelte szomoru mosollyal az oszt. vez. — "ez biztosan sikerülni is fog. Kérdés azonban, hogy meddig tudja tartani?... S pillanatnyilag még parancsunk sincs erre, mintahogy egyébre se!"

Senki sem feküdt le azon a hajnalon, mikor érdeklődésünket — vétel és adás szempontjából egyaránt — csak a rádió és a telefon kötötte le. Feszült várakozással telt el a felvirradó nappal, s ugyanigy a következő nap is... Kint a városban is csak a legnagyobb nyugtalanság uralkodott, hol az emberek csoportokba verődve tárgyalták a megtörtént és várható eseményeket... Áldott jó házigazdám szomoruan idézgette 1916. aug. és 1918. nov. hasonló eseményeit azzal, hogy — életében immár harmadszor — könnyen most is ugyanaz következik...

Másnap — **aug. 25-én** — az esti eligazításnál az oszt. vez.-től azt a feladatot kaptam, hogy másnap reggel szgk-val menjek ki Gyimesre, s ott a teljes összhangu együttműködés céljából vegyem fel az érintkezést az ottani német pk-kal, s egyuttal tájékozódjak az ottani védelmi készülségi helyzet felől is. Jelezte, hogy az Ojtozi szorosba hasonló feladattal a pillanatnyilag még pár napi szbs-on levő Szelevényi szds-t szándékszik kiküldeni, kinek szbs-a azzal a nappal letelt, legkésőbb reggelre tehát itt kell lennie.

Aug. 26-án — a következő 6 hetet is jellemző nyárvégi napfényes napon — reggel 6^h-kor elindultam tehát... Madéfalváig — honnan a Gyimes felé vezető ut a főutvonlról K. felé elágazik — simán haladtunk, ahogy azonban rátértünk az említett utra, ott a Moldvából visszavonuló német tők. oszlopoknak szinte szakadatlan sorával talákoztunk, melyek elől a keskeny uton mindannyiszor le kellett térnünk oldalt, a süppedős mezőre. Majd 3 órába tellett tehát, míg az alig 30 Km-es utat megtettük, s lélkileg is nagyon lehangoló volt ez a lép.

Gyimesen felkerestem a német pk-ot, ki udvariassággal párosult há-
tározottsággal biztosított az ott levő magyar csapatokkal való együttmű-
ködésről, ugyszintén arról is, hogy a szoros csak felsőbb parancsra, vagy
csak tarthatatlan hadihelyzet esetén adja fel.

Ezután kimentünk együtt a fővédelmi vonalban levő, megerősített
Rákóczy várba, mely előtt csak alig 50 m-re huzódik a román határ. Ott
rögtön feltűnt, hogy az átkelő utat lezáró határsorompó mögött volt román
őrség — melynek kiállított őrszeme pedig legutóbbi otlétemkor még oly
feszesen teljesítette a puskával való disz-tiszteletadást — eltűnt onnan, s
hogy a magasból oly jó messze belátható előterep egyébként is teljesen
üres. "A románok tegnap visszavonultak Cotroceni felé" — volt érdeklő-
désemre a válasz. Ez a szinte kísértetiesen légüres tér és az elg-gel való
érintkezés teljes hiánya valahogy sehogyse tetszett nekem, de mikor ennek
kifejezést adtam, a magyar pk. azt felelte, hogy az országhatár átlépésére
nincsen pcs-a, a német pk. pedig arra hivatkozott, hogy neki is csak a
szoros védelme a feladata.

Küldetésemet ezzel befejezettnek tartva, 11h-kor visszaindultam Csik-
szeredára. Utunk visszafelé már könnyebb volt, s nemcsak az egyirányu
menet miatt, hanem azért is, mert ebben az időben a német tdk. oszlopok
visszaözoñnlése nagyjában szünetelt. Így déli 12h-ra már ott voltunk, s én
utam eredményéről és észleleteimről megtettem jelentésemet az oszt. vez-
nek.

Ennek végeztével az oszt. vez. sajnálkozva közölte, hogy Szelevényi
szds. szbs-áról — bizonyára az utak általam is észlelt előzoñnlottsége miatt
— addig még nem vonult be, így kénytelen az Ojtozba való kimenetelt is
rámbizni. Arra kért azonban, hogy ne a fő-, s így jobb utvonalat jelentő
Tusnádon, vagy éppen Sepsiszentgyörgyön át menjek ki oda, hanem
Kászonon át azért, hogy így az ottani csoportpság-nál — melynek vitéz
Pisky ezds. volt a pk-a — a szokásos napi futárpostát is leadhassam.

Gyors ebédelés után azonnal indultunk tehát tovább Ojtozba, ahová
a Kászonon át vezető ut a főutvonallról Csikszentmártonnál ágazik el Ke-
let felé. Alig tértünk azonban rá erre az erdős hegyek között vezető utra,
mikor a Kárpátok vonala felől a motorzugáson is áthallatszó aknarobba-
násokat hallottunk, melyek előbbre haladásunk folytán nemcsak folyton
erősödtek, hanem Kászonba érve már gysági-és gp. tűz is hallható volt.

A kászoni csoportpság elhelyezésében egyedül csak a sgt-et találtam.

— "Futárpostát hoztam. Hol van az Ezds. ur?"

— "Az Ezds. ur kint van a harcálláspontján!" — s mivel erre kér-
dően néztem reá, hozzátette — "Ma del. 10 és 11 óra között az Ul völ-
gyébe betörtek az oroszok!"

— "Hol van az Ezds. ur háp-ja-" — kérdeztem, mire a választ annak
a térképen való megmutatásával adta meg.

Láttam, hogy az nincs tul messze, így azt saját térképemre átrajzolva, s a katona-kiváncsiságtól hajtva, a futárposta leadása, s a gk. és sofför visszahagyása mellett gyalog kimentem oda.

Kimentem a falu É-i kijáratához, s onnan tovább a szintén É. felé vezető uton, az azt keresztező Uz völgye felé... Kb. 1 Km. megtevése után az uttól jobbra — tehát K. felé — egy vizmosást találtam, mely meredeken jött le egy alacsonyabb hegyről, ami azonban az ut és a hegy közötti kb. 100 m-es szakaszon már ellankásodott. Az ellankásodás elején — tehát közvetlenül a hegy tövében — egy kis erdei székely ház állott, a sgt-től kapott tájékoztatás szerint tehát ez kellett legyen vitéz Pisky ezds. háp-ja. Az alacsonyabb hegy mögött egy magasabb hegyvonulat húzódott, melynek felső peremén szabályos 3-4 perces időközönként aknák robbantak, fa-és kőgörgetegeket zuditva lefelé...

Elindultam a ház felé, melyen a székely házakat oly annyira jellemző tornác is volt... A tornácon egy rendfokozat nélküli katonaruhába öltözött, 30-32 év körüli, karcsu, csinos, barna asszony állott, ki a tornác karfájára támaszkodva figyelte közeledtemet...

— "Mit keres erre... ur?" — kérdezte barátságosan, mikor felértem oda a lépcsőn.

— "Vitéz Pisky ezds. urat keresem!"

— "Az Ezds. ur most éppen telefonál oda ki a vonalba, de ha befejezte, azonnal bevezetem." — "Én ugyanis" — tette hozzá mosolyogva — "a felesége vagyok, de most egyben a sgt-je is, mert a valódi sgt-et összekötőnek lent hagytuk a faluban."

A szokottnál kissé mélyebb fejhajtással mutatkoztam be erre, s elmondottam, hogy mi járatban vagyok.

— "Oh, a helyzetet, azt én is elmondhatnám, de ugye sokkal jobb, ha azt az uramtól hallja?" ...

Néhány perc mulva aztán elhallgatott a tel, beszélgetés ott bent, s mi bemehettünk...

Vitéz Pisky Zoltán ezds. az 1. és 2. világháboru egyik legvitézebb és legkiválóbb katonája volt, kinek kitüntetései — ha valamennyit fel kellett tegye — a legszorosabb összerakással is alig fértek el mellén. Bármilyen helyzetben feltétlen nyugodt, kedves, közvetlen modoru, sőt kifejezetten kedélyes ember volt, ki most is eme jellemtulajdonságainak jegyében fogadott engem, majd kérésemre a szoba hátsó falára felrajzszegzett térképhez vezetett, s azon kezdte ismertetni a pillanatnyilag fenálló elg-es és saját helyzetet.

Alig kezdett azonban neki ennek, mikor bugni kezdett az ablak alatti asztalon elhelyezett táb. telefon, mire felesége vette fel a kagylót.

A csoportnak közvetlenül alárendelt egyik erőd-szd-tól izgatott hang jelentkezett:

— "A fhdgy. ur pcs-ára jelentem, hogy súlyos akna-és puskatüzben állunk! Vesztéseink igen nagyok! Azonnali megerősítést kérünk, mert így nem tudjuk tovább tartani magunk!"

— "Csak nyugalom édes fiam, csak nyugalom. Háboruban vagyunk, így persze, hogy lőnek. A megerősítés természetesen azonnal megy"... "Sőt" — tette hozzá, miután egy pillanatra férjére nézett, s az fejbólintással válaszolt — "az Ezds. ur néhány perccel ezelőtt a hvadász zlj-nál már intézkedett is erre, a megerősítés tehát 10-15 percen belül ott lesz! Addig feltétlen tartsanak ki!... Igen, ... igen, ... így a helyes... Vége!"

Majd utána letéve, de egy pillanat múlva újra felvéve a kagylót, folytatta:

— "Halló hvadász zlj... halló hvadász zlj... Itt csoportpság. Az Ezds. ur kérdi, hogy elindult-e már az általa előbb elrendelt megerősítés az erödszd-hoz? Mert az éppen most kérte a megerősítést... Igen, már kimentek?... A 2. szd?... Akkor rendben van! Vége!"

A csodálkozásnak, meghatódottságnak és felemelkedettségnek összekeveredett érzéseivel hallgattam én mindezt végig, ott a térkép előtt állva... Mert ilyen körülmények között, ennél szebb, emberibb, egyszerűbb és megnyugtatóbb intézkedést katona életemben még sohasem hallottam.

Szivesen ottmaradtam volna én abban az erdő tövében meghuzodó kis székely házban bármeddig is, de más feladatomban is volt, így mikor Pisky ezds. befejezte a tájékoztatást, katonaszerencsét kívánva bucsut vettem a szó legmélyebb értelmében értett vitéz házaspártól. Mosolygós bucsut, mert nem tudtam még akkor, hogy soha az életben nem fogom őket látni...

Visszamentem a faluba, ott kocsira ültem, s mentünk tovább D. felé Kézdivásárhelyre, majd onnan K-re az Ojtozi szoros torkában fekvő Bereckre. A nap lenyugvóban volt már, mire odaértünk.

Ott is felkerestem a német pk-ot, ki lényegében mindarról biztosított, mint del. Gyimesen az ottani.

Ezután az ugyancsak ottlevő prb. cső. zlj. irodájába mentem, mely zlj-nak Fekete Pál alez. volt a pk-a, ki éppen indulóban volt a ti. étkezébe, így engem is odavitt magával.

A ti. étk-ét Fekete alez. felesége vezette, valóban kitünő vacsora várt tehát ránk ottan. A német tiszték is odajártak étkezni, legtöbbször kedves fiatal fiu, kik az ő hadseregük szokásához képest, tiszteletük jeléül előbb zubbonyuk alsó gombjához sülyesztették poharukat, mielőtt azt kiürítették volna. Egy családias jellegű, nagyon kedves estét töltöttem tehát el ottan...

Asztalbontás után azonban Fekete alez. félrehívott a konyhába.

— "Rossz előérzetem van" — mondotta elkomorult arccal — "így arra kérnélek, hogy holnap reggeli visszaindulásod alkalmával vidd le

feleségemet és fiamat a Tusnád-i v. állomásra, s ott tedd fel őket a Kolozsvár felé menő vonatra.”

Másnap — aug. 27-én — reggel, a ti. étk-ben elfogyasztott reggeli után, fél 9h-kor indultunk. Fekete alez. nehéz szívvvel vett bucsut családjától, mit én kissé félreállva meghatódva néztem, pedig nem tudtam még akkor, hogy férj és feleség, apa és fiu utolsó bucsuzkodásának vagyok önkéntelen tanuja...

Kézdivásárhely-Torján át fél 11h-kor érkeztünk meg a Tusnád-fürdői v. állomásra, hol Fekete alez. családja felült a 11h-kor áthaladó vonatra. Én azonban egy kicsit még továbbra is ottmaradtam, mert gyermekkori kedves emlékek fűztek oda... Pedig akkor már teljesen kihalt volt Tusnád, s alig van lehangolóbb dolog a világon, mint néma csendet találni ott, hol néhány nappal azelőtt még pezsgő élet zajlott... Dehát én magam is bucsuzkodni maradtam ott akkor, mert éreztem, hogy sokáig, nagyon sokáig, vagy talán sohasem fogom én már Tusnádot látni, s ugyanigy Erdély többi szépségeit sem... Egy nagy bucsuzkodás volt akkor már ott mindenfelé minden...

Öreg szászrégeni sofförömnek tehát néhány órai szabad mozgást adva, s közben egy úgy-ahogy még üzemben levő kis vendéglő terített asztalánál megebédelve, végig jártam a régi kedves helyeket... A szállodát, hol annak idején laktunk, ... a Csukás tót, hol fürödtünk, ... a szebb-nél-szebb sétányokat, hol a pavillonból játszó cigányzenész mellett sétáltunk, s confettivel dobáltuk a szembejövőket... A Szt-Anna tóhoz azonban már nem volt időm felmenni, hiszen így is fél 5h lett, mire elindultunk s fél 7h mire Csikszeredára visszaértünk.

Ott jelentkezésemkor az 1/c. oszt. vez-je megdöbönt arccal fogadott. — “Pár perccel ezelőtt vettem a hirt, hogy Szelevényi szds. fél 6h-kor elesett... Csak ma reggelre tudott szbs-áról bevonulni, mire rögtön ebédutáni indulással egy 6 fős csö. jör-rel hirszerzőbe küldtem az Úz völgye és a város közé, nehogy arról felől esetleg meglepő támadást kapjunk... A lelkére kötöttem, hogy csak hirszerzésre szoritkozzék és semmiféle akcióba se bocsájtkozzék... S ime mégis... Részleteket persze még nem tudok.”

Lélekszakadva rohantam a táb. csö. szksz. elhelyezési körletébe, de hiába, mert a jör még nem vonult be, s így ott még nem is tudtak a szomorú hírről. Csak a száraz tény tudtam tehát az éj folyamán — mert másor szinte lehetetlen volt vonalat kapni — az illetékes kerpság-nak bejelenteni.

Másnap — aug. 28-án — ismét kiszállásaim voltak, így csak este tudtam meg a közben bevonult jör-től, hogy sűrű erdőségben egy ösvényen mentek, hol minden csendes volt körülöttük, s csak távolról hallottak aknarobbanásokat, s egyéb harci zajt. Később azonban egy tisztáshoz ér-

tek, melynek szegélye előtt Szelevényi szds. azzal hagyta őket vissza, hogy csak akkor jöjjenek utána, ha ő majd int... Alig ért azonban a tisztás közepére, mikor éles sivitással egy akna vágott oda, mi 2 darabba tépte testét... Az elg. tehát belátott oda, így holttestét is csak az éj leple alatt tudták onnan kihozni, s a helyszínén eltemetni.

A következő nap — aug. 29-én — ismét szomoru hir érkezett este, mely szerint az Ojtozi szorosban aznap del. Fekete alez. is elesett... Hős Bajtársunk előérzete tehát nem csalt, s én megrendülve mentem újra a telefonhoz.

Egy zlj-abeli átutazó sebesült prb. cső-től pár nap mulva tudtam meg aztán, hogy az Ojtozi szorosba történt elg-es betörés napján Fekete alez. egy szénaboglya mögött állva, "Fiuk, hát örökké akartok élni" kiáltással rohamra vezényelte a körülötte állókat, kikkel ő is előreugorva halt hősi halált, s közben — valamint azután — zlj-a is súlyos veszteségeket szenvedett.

Igy kezdődött tehát... legalább is a Kárpátok medencéjén belül így... S a csikfalvai gyógyszerészről szóló történet keretében, később talán majd azt is elmesélem, hogy hogyan folytatódott...

Uzváolgyi

A leirtakkal összefüggő későbbi történések:

1.) A Dél-Erdély felé irányuló támadás csak a román kiugrás után közel 2 hét mulva, szept. 5-én indult meg, melynek során a 3 ponton is történt előretörés a Küküllő folyók vonalát, valamint Tordát és Aradot érte el. Mindez azonban akkor már késői volt, mert nagyobb orosz erők már szept. 4-én elérték a Déli-Kárpátok vonalát, melynek védtelen szorosain átkelve, betörték a Dél-Erdélyi medencébe. Így — a Tordánál szept. 13-tól okt. 8-ig tartó hősi ellenállás ellenére — mindhárom előtörés visszavonulással végződött.

2.) Gyimesnél szept. 1-ről 2-ára virradó éjjel román és orosz erők rejtett hegyi utakon DK-i irányból hátába kerültek az ottani védőrségnek, mely elől az csak az éj leple alatt és szintén csak rejtett hegyi utakon tudott ÉNy-i irányban kitérni és a Madéfalva-Gyergyószentmiklós közötti utra lejutni. Gyimes tehát így jóformán minden harc nélkül esett el.

3.) v. Pisky ezds-ről v. Adonyi Ferenc vk. örgy, "A magyar katona a 2. v. háboruban" c. könyvének 225. lapoldlálán szószerint a következőket olvashatjuk:

"vitéz Pisky ezds. a legkiválóbb katonák nagyszerű fajtája volt. Fanatikus magyar és fanatikus katona. Büszkéek voltak rá csapatai és ő büszke csapataira. Fáradhatatlan volt vezetése és példát mutató nyugalma, vitézsége. A torjai temetőben szűkebb törzse az oroszok gyűrűjébe került.

Kézigránáttal és pisztollyal törtek ki. Pisky ezds. az élen harcolva nyitotta meg a rést, de a temetőt csak akkor hagyta el, mikor minden katonája szerencsésen kijutott.

Marosvásárhelyen csoportja sulyos sebesültjeinek kórházvonatba való berakását és elszállítását személyesen vezette, miközben német felségjellel ellátott román repülőök támadták a pályaudvart és a vöröskeresztes vonatot. Aki tehette, védelem céljából szétszéledt, Pisky ezds. a vonat mellett maradt sebesült katonáival. Haslövés érte, sulyos állapotban került elszállításra. Felépülése után ismét csapatszolgálatra jelentkezett és a háboru legutolsó időszakában egymaga vette fel szemrevételezés közben a harcot meglepően előrontó orosz harckocsikkal és hősi halált halt a bolsevizmus elleni küzdelemben."

4.) Felesége későbbi hiteles hírek szerint nov-ben sulyosan megsebesülve kórházba került későbbi sorsáról azonban nincsenek hiteles hírek.

5.) Ojtoz aug. 29-én kezdődő 5 napos sulyos és hősi harc után szept. 2-án esett el.

Szerző

III. SZÉPIRODALMI CIKKEK

közlését, illetve részleteket a készülő könyvünk anyagából a következő számban fogjuk megkezdeni.

IV. CSALÁDI ESEMÉNYEK, KERESÉSEK.

E rovat alatt fogjuk közölni a beérkezett kérések, kívánságok szerint a

- a.) házasságokat, jubileumokat,
- b.) születéseket,
- c.) elhalálzásokat.

Szomorú kötelességünknek teszünk itt eleget annak közlésével, hogy **Reviczky Zsigmond** bajtársunk ez év aug. 8-án Esztergomban elhunyt. Hosszu csendőrségi szolgálata legnagyobb részét tanalakatoknál töltötte, majd legutóbb mint a Cs. F-ség kiképzési előadója működött. Nyugodjék békében a hazai földben.

- d.) keresések iránti kérelmeket, illetve a tudomásunkra jutott adatokat.

Cs. E. bajtársunknak külön levélben fogjuk megadni a kért cimeket.

V. SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

a.) üzenetek.

A segélybizottság felkéri a szükségét szenvedő, beteg, elaggott, sokgyermekes cső. bajtársakat, valamint a magyar iskolák igazgatóit, hogy segély iránti kérelmüket — indokaik felsorolásával — az e fejezet c.) alatt közölt címre mielőbb küldjék be, hogy a karácsony-ujévi segélyezésnél besorolhatók legyenek. Kivételes esetben soronkívül, évközben is folyósítunk segélyt.

A sajtó és szerkesztőbizottság közli, hogy az E. É. számára szívesen, köszönettel fogad a "Beköszöntő"-ben említett szak és szépirodalmi cikkeket, vagy a kiadandó könyvünk számára csendőrtárgyu elbeszélést, leírást, történetet. E tekintetben szolgáljon irányadóul bajtársaink számára, hogy az előadókészség hiánya ne feszélyezze a leírót, mert egy szószerinti közlésre talán nem megfelelő, de alapjában érdemes leírást, elgondolást, a bizottság átdolgozással, — a lényegének változtatása nélkül — közlésre alkalmassá tehet.

Egyesületünk titkára kéri a Clevelandon kívül élő azon bajtársakat, akikkel az összeköttetésünk még nincs meg, hogy nyilvántartásunk kiegészíthetése végett — esetleg többen együtt — közöljék velünk a személyi adataikat (név, utolsó rendfokozat, családi állapot, gyermekek száma, kora és pontos cím), hogy velük is felvehessük az érintkezést.

Cs. E. bajtársunknak a Közösségünkhöz intézett leveléből közöljük, hogy ő orosz fogságban találkozott Pál Pál és Kulics Károly őrm-ekkel, de további sorsukról nem tud. Juhász Sándor nyom. őrm-t az ujvidéki cigányoknak adták át kinzás és kivégzésre a szerbek.

b.) válaszok.

Többek érdeklődésére közöljük, hogy a tervezett könyvünk ára előreláthatólag 3-3.50 \$ lesz. Ez függ a forma, a papir minőség, de főleg a nyomdai költségektől, amire még nem tudunk megegyezni.

c.) címváltozások.

A továbbiakig minden levelezést, így a segélyezésre vonatkozókat is, az alábbi címre kérjük: Magyar Csendörök Családi Közössége (Pék Pál) 8804 Tompkins Ave. Cleveland 2. Ohio. U.S.A.

d.) előfizetési díjak nyugtázása.

Ezzel kapcsolatban közöljük az alábbiakat: tekintve, hogy az alapszabályunk értelmében, — lévén elsősorban segélyegylet, — Közösségünk nincs abban a helyzetben, hogy az E. É. előállítási költségeire 1/4 éven-

ként nagyobb összeget vehessen igénybe a pénztárból, amivel a rászorulókat károsítanánk meg, így az Igazgatóság egy évre a minimális 1 (egy) \$ hozzájárulási díjat állapít meg, illetve az ennek megfelelő idegen valutát. Felkérjük azon bajtársainkat, akik az E. É-re továbbra is igényt tartanak, s így minket a kitűzött céljaink elérésében segíteni akarnak, hogy ezt az összeget a c.) alatti címre küldjék be.

FIGYELEM!!!

(Az alább közöltek megjelentek a Hadak Utján-ban és a Szabad Magyarországban is).

A kanadai Sudbury-ban (Ont.) egy magát M. Ramsey-nek nevező egyén egy ottani cégnél a m. kir. honvédség és csendőrség egyes parancsnokságainak bélyegzőit készíttette el 1-2 példányban. Így: M. kir. csendőrség központi közlekedési parancsnoksága. (átmérő 40 mm.) M. kir. csendőrség központi közlekedési parancsnoksága Budapest. (átm. 40 mm. utolsó két szó két ivben a cimere alatt) M. kir. csendőrtiszt tanfolyamok parancsnoksága Budapest. (átm. 40 mm. utolsó szó ivben a cimere alatt) A bélyegzők szövege minden esetben álló nagybetűvel van írva.

Ezek készülhettek egyéni érdeket szolgáló családi és megtévesztési céllal, de valószínűbb, hogy kommunista ágensek ilyen pecsétekkel ellátott hamis okmányok segítségével igyekeznek beférkőzni az emigráció sorai közé. Ahol bajtársaink ilyen vagy hasonló hamisításokról szereznek tudomást, jelentsék be a hatóságoknak.

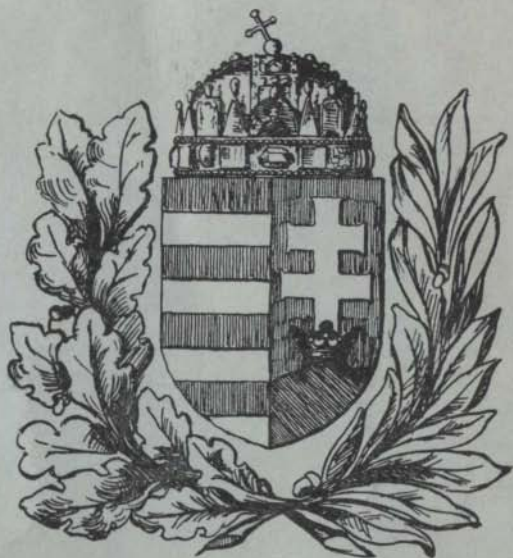
Meleg bajtársi üdvözléssel:
a szerkesztő bizottság.

EGYESÜLETI ÉRTESÍTŐ

Kiadja: a Magyar Csendőrök Családi Közösége

Szerkeszti: a választott 5 tagú Szerkesztő Bizottság

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!*
Ámen.